

Warszawa, 05-04-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

III.7065.58.2022.DS

Pan

Paweł Szefernaker

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i
Administracji**

**Pełnomocnik Rządu do spraw
uchodźców wojennych z Ukrainy
ePUAP**

Szanowny Panie Ministrze,

zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583 ze zm.), każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek, świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 60 dni. Okres wypłaty tego świadczenia może zostać jednak przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Maksymalna wysokość świadczenia pieniężnego oraz warunki jego przyznawania i przedłużania wypłaty określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Tel. centr. (+48 22) 55 17 700
Infolinia obywatelska 800 676 676
biurorzecznika@brpo.gov.pl
bip.brpo.gov.pl

zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty (Dz.U. z 2022 r. poz. 605 ze zm.).

Wniosek o świadczenie jest rozpatrywany w terminie miesiąca od dnia jego złożenia w jednostce organizacyjnej gminy lub gminnej osobie prawnej (§3 ust. 2 rozporządzenia). Gmina może uzależnić przyznanie lub wypłatę świadczenia od weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia, a weryfikacji dokonują upoważnieni pracownicy jednostki organizacyjnej gminy lub gminnej osoby prawnej (§3 ust. 3 rozporządzenia). Świadczenie nie przysługuje, jeżeli warunki zakwaterowania i wyżywienia zagrażają życiu lub zdrowiu ludzi lub gdy we wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego podano nieprawdę (§3 ust. 4) rozporządzenia).

Przepisy odnoszące się do świadczenia pieniężnego nie rozstrzygają natomiast, w jakiej prawnej formie owa odmowa przyznania świadczenia następuje. W związku z tym osoby, które spotkają się z taką odmową, mogą mieć uzasadnione wątpliwości czy i jakie środki zaskarżenia owej odmowy im przysługują. Kwestia ta powinna zostać uregulowana w sposób jednoznaczny w ustawie, tak, aby osoby, które uważają, że zostały pokrzywdzone w wyniku odmowy przyznania świadczenia pieniężnego, mogły dochodzić swoich praw.

Niezależnie od tego wskazać trzeba, że wątpliwości dotyczą także przepisu §3 ust. 3 zd. 1 rozporządzenia, według którego gmina może uzależnić przyznanie lub wypłatę świadczenia od weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia. Wskazać bowiem trzeba, że na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 ust. 3 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, to Rada Ministrów została umocowana do określenia w rozporządzeniu warunków przyznawania świadczenia pieniężnego. Tymczasem Rada Ministrów przekazała w §3 ust. 3 zd. 1 rozporządzenia przysługujące jej kompetencje normodawcze gminie, która może uzależnić przyznanie świadczenia od weryfikacji warunków bytowych. W ten sposób doszło do naruszenia konstytucyjnego zakazu subdelegacji. Z art. 92 ust. 2 Konstytucji RP wynika bowiem, że organ upoważniony do wydania rozporządzenia nie może przekazać swoich kompetencji innemu organowi.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), uprzejmie proszę Pana Ministra o rozważenie podjęcia stosownej inicjatywy prawodawczej w zakresie objętym wystąpieniem.

Z wyrazami poważania

Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
/-podpisano elektronicznie/